

Biztonsági háló kellene

Egy februári kormányhatározat szerint a Vidékfejlesztési Minisztériumnak 18,7 milliárd forintot zárolnia kell a költségvetéséből. Ez szerencsére nem egyenlő azzal, hogy ezt az összeget elvonnák a minisztériumtól, hanem azt jelenti, hogy a pénzt a VM-nek tartalékolnia kell. Vagyis egyelőre legalább augusztusig – amikor a kormány felülvizsgálja a döntést – nem fizethető ki. Sajnos a korábbi években nem az volt a jellemző, hogy az ilyen zárolásokat feloldotta volna a kormány, ezért okkal számolhat úgy az ágazat, hogy ennyivel kevesebb támogatás jut idén a gazdálkodóknak. De hogy honnan vehető el ez a pénz, arról Máhr Andrással, a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének főtítkárhelyettesével beszélünk.

A kormányintézkedés stabilitás-megőrzés címén zároltatott a minisztériumok költségvetéséből 250 milliárd forintot, ami a VM-et 18,7 milliárd forint erejéig érinti, kezdte mondandóját a főtítkárhelyettes. Azzal nem érdemes foglalkozni, hogy miért februárban, a költségvetés elfogadása után született ez a döntés, és miért nem eleve úgy tervezték az idei évet, hogy ez az összeg már nem szerepel a tárcánál. Sokkal figyelemreméltóbb a zárolás aránytalanul nagy mértéke, és kérdés, hogy mit lehet kezdeni a kisebb költségvetéssel.

Több tétel levonandó

Ez már csak azért is érdekes, mert a VM 2011. évi költségvetésében 190 milliárd forint támogatási összeg szerepel, tehát elvileg ennek 10 százalékának zárolásáról van szó. De ennél sokkal árnyaltabb a kép és nehezebb a helyzet, mondta **Máhr András**. A zárolást elrendelő kormányhatározat ugyanis kimondja, hogy a zárolás nem érintheti az európai uniós pénzekhez kapcsolódó nemzeti támogatási forrásokat. Például az EMVA „magyar lába” átlagosan 25 százalékos kötelezettséget ró a tárcára, de említhető több más program is, például

az iskolatej- és a gyümölcs-programok, az állat-egészségügyi támogatások stb. E célok megvalósításához 60 milliárd forintot irányoz elő a költségvetési törvény, vagyis a zárolásban érintett előirányzat 130 milliárd forint.

De ebből az összegből is több tételt le kell vonni, amiket szintén törvény vagy más előírás véd. Ilyen például a növény- és állatkarok kártérítésével kapcsolatos előirányzat, ami 1 milliárd forint, s ide tar-

tozik az agrárkár-enyhítési alap is, amiben közismerten nagy a hiány. A VM kiegészítése itt csupán 2 milliárd forint – a rendszer működtetése óta a legkevesebb –, ami messze nem oldja meg a károsult gazdák súlyos problémáit. S nem zárolhatók olyan tételek sem, amelyek kötelezettség-vállalással terheltek vagy amiket késve fizetnek ki. Ilyen a top up a maga 30–31 milliárd forintjával, ami egyébként is kevesebb a korábbi évekenél. Ezek után nemcsak a GOFR növényeknél nincs fedezet, hanem más jogcímeznél is (tej, dohány) csökkentett keretösszeg áll rendelkezésre. S meg kell említeni az állatjóléti támogatások 10 milliárdját (sertésnél 6, baromfinál 4 milliárd), ami-

ket már a tavalyi év után kell kifizetni, vagy a kamattámogatásokat, amelyek az előző időszakból húzódtak át. Nem zárolható az MVH informatikai fejlesztésére szánt összeg sem, miként az árfolyamkockázatra szánt 1,3 milliárd forint sem (már 2011 első két hónapjában meghaladta az árfolyamvesztés az előirányzatot).

Három jogcím

Ha ezeket a kötelezettségeket figyelembe vesszük, a zárolás mintegy 80 milliárd forintból történhet, hangsúlyozta a főtítkárhelyettes. A 80 milliárd forint három jogcímen oszlik meg. Az egyik a nemzeti támogatásban meglévő szabad keretké, amelyekben alapvetően az állattenyésztést érintő támogatások (állatjólét, állategészségügy, állati tetemek ártalmatlanítása, illetve cukortámogatás stb.) szerepelnek. Ebből a keretből a mai helyzetben aligha lehetséges zárolni. A másik az úgynevezett fejezeti kezelések, egyéb előirányzatok köre, amiben 20 milliárd forint körüli összeg szerepel. Ám ezek többnyire olyan előirányzatok, amelyeket a belvív-hely-

A tenyésztők a serteshúsnál kilónként 100 forintos veszteséget kénytelenek elkönyvelni